

Skibsmægler Hans S. Jacobsen:

Klar tale.

Minister Scheel og vårt offisielle forhold til det tyske rike.

Under denne overskrift har skibsmægler Hans S. Jacobsen igår i »Sjøfartstidende« et innlegg om en sak som har vakt pinlig oppmerksomhet, flauhet og forargelse i vårt land og som i sterk grad har nedsatt vår anseelse i Tyskland. Det gjelder situasjonen omkring vår sendemann i Berlin.

Saken er kort å resumere. Den av Norges storting valgte Nobelkomité gav høsten 1936 Nobelprisen til en tysker som under en »demokratisk« tysk regjering var dømt for landsforræderi — etter at fhv. utenriksminister Mowinkel og daværende utenriksminister Koht like forut av taktiske grunner var trådt ut av komitéen. Tyskerne beslutter at de for all fremtid vil frabe sig å motta noen som helst Nobelpris. Heller ikke må tyskere motta norske ordener — forhåpentlig inn-til videre. Norges Storting gjenvelger Nobelkomitéen. Sommeren 1937 møter alle nordiske sendemenn op på det store »nordiske riksmøte« i Lübeck, med Danmarks Zahle som ordfører. Bare Scheel møtte ikke, og vårt land blir sterkt kritisert. Noen måneder etter finner rikspartidagen i Nürnberg sted. Alle ambassadører og sendemenn av betydning i Tyskland møter op — undtatt den sovjet-russiske, den norske og muligens den meksikanske.

Scheel og Utenriksdepartementet blir like etter nyttår i år delvis undskyldt av Norges Handels og Sjøfartstidende. Og etter et innlegg av undertegnede kom Norges Handels og Sjøfartstidende med en redegjørelse som man oppfattet derhen at Utenriksdepartementet vilde sette pris på å få stridsaksen begravd, at fremtidige innbydelser vilde bli mottatt bare de kom. Kommentarer i denne retning blev bl. a. ut-

sendt av det tyske telegrambyrå, under henvisning til den kontakt man i almindelighet anser at Norges Handels- og Sjøfartstidende har til Utenriksdepartementet.

Men det skulde ikke gå slik. På det nordiske riksmøte i sommer, hvor bl. a. Norges Bondelag var offisielt representert, var igjen Norges sendemann den eneste som brillierte ved sitt fravær, hvilket igjen hadde til følge at da Norden blev hilst i en rekke tyske riksmistres nærvær, blev Island, Danmark, Sverige og Finland nevnt — ikke Norge. Jeg går ut fra at Scheel var innbudt — hvis ikke har man krav på en redegjørelse fra det norske Utenriksdepartement. Igjen var det vår gamle motstander fra Grønlandssaken i Haag, det semitiske danske sendemann som representerte Norden like overfor et folk som er i samme stilling som det norske; det mener å ha et territorialt rettferdskrav på Danmark. Det samme Danmarks sendemann overrakte noen tid efter statsminister Gøring storkors av Dannebrog. Kom så og tal om hvor man har Nordens diplomater.

Igjen blev minister Scheel kritisert i pressen. Denne gang rykket selve den norske statsminister ut med en slags redegjørelse som gikk ut på at han ikke kjente til annet enn at Norge stod i et »objektivt« godt og korrekt forhold til det tyske rike. Det er også en måte å ta det på.

Og nu like før Nürnberg rykker altså Norges Handels og Sjøfartstidende ut med sin artikkel mot en vestlandsavis' kritikk av Scheel, en berettiget artikkel sikkert for så vidt sendemann Scheel handler efter instruks, og vel også har vært heldig med noe av sitt

praktiske arbeide. Men dette er likevel ikke det vesentlige. Og det er ikke sikkert — det er endog usannsynlig — at vi ikke ivaretar vårt lands interesser ved å rette vår skarpeste kritikk der hvor det vesentlige ligger: at vår regjering ved sin taktløse optreden skaper et bittert forhold til vårt største broderfolk — for ikke å tale om den øvrige forbindelse.

Det ligger helt i linje med dette at Utenriksdepartementet tar sig den luksus å la sin pressesekretær fortsatt sleive i vei i kringkasting og skrift (som nylig i Mot Dags etterfølger, det statsunderstøttede International Politikk) med usannheter, uefterretteligheter og kronisk tendensiøse utfall mot det tyske rike.

Hans S. Jacobsen.

Lofar's Tidende nr. 6
7 jan. 1938.

Våre representanter i utlandet kommer ikke alltid like godt ut av det med de norske kolonier på sitt sted.

Noen er populære i koloniene, men ellers mindre fremragende.

Andre er dyktige diplomater; men mangler evnen til å gjøre sig populære således som tilfellet var med von Ditten.

Atter andre er både dyktige og avholdt av landsmenn, som f. eks. Wedel og Benjamin Vogt. Det siste er det ideelle.

Men selvsagt må mannen bedømmes etter hans evne til å vareta Norges interesser overfor det land han er sendt til. Hans selskapelige talenter overfor egne landsmenn kommer dog i annen rekke.

Gunnar Knudsen skriver i en artikel bl.a.

Den ideale grundvold

for venstres politik er at den skal være national og demokratiske. Disse ord gjentas i hvert program og maa heller aldrig glemmes. Det var venstres politik som førte til 1885 og 1905, og venstres politik herefter maa være at hevde landets selvstændighed baade indad og udadtil, baade i det smaa og i det store. Det er jo udenrigsdepartementet som har udenrigspolitikken i sine hænder, og jeg synes nok, at dette departement ikke altid har været heldig til at fylde denne opgave. Nu, vi faar jo huske paa at udenrigsdepartementet ingen traditioner har at bygge paa. Vor selvstændighed er jo ikke mere end 22 aar gammel. Man kan kanske ikke mere forlange .

....

....

....

....

Hr. mappen om Wedel